

## TÜRKÇÜLÜYÜN BAĞÇASINI BECƏRƏN ADAM...

Nejdət Sançar 1910-cu ilin 1 mayında İstanbulda anadan olub. O məşhur Türk və Turançı Hüseyin Nihal Atsızın kiçik qardaşıdır. O Türkiyənin özündə böyük maarifçi və yazar kimi tanınır. Hüseyin Nihal Atsızla soyadının fərqli olma səbəbi isə bir müddət onların arasında əlaqələrin soyuqluğudur.

Nejdət Sançar İstanbul Universitetinin Ədəbiyyat fakultəsi məzunudur. Əsgərlikdən sonra Sivasdakı Müəllim məktəbinə ədəbiyyat öyrətməni kimi təyin olunmuş, lakin o dövrdə Milli Təhsil naziri işləmiş Həsən Əli Yücəli qarşılaşma törəsinə qatılmadığı üçün tutduğu vəzifədən çıxarılmış və Balıkesir Liseyinə göndərilmiş oldu. Balıkesir Liseyində çalışarkən Türkçülük-Turançılıq adı altında 1944-cü ilin may ayında başlayan və Hüseyin Nihal Atsız, Alparslan Türkeş, Ankara Konservatoriyasının rektoru Orxan Şaiq Gükyay, Hikmet Tanyu, Türk tarixi Professoru Zeki Validi Toğan, Reha Oğuz Türkkan kimi türkçülərin də iştirak etdiyi iğtişaş vaxtı tutulmuş və məhkəmə sonrası 14 ay həbsdə məhkum edilmişdi. Lakin sonradan Hərbi Məhkəmə Türkçülər haqqındakı qərarı ləğv əsassız saymış oldu. Beləki, Nejdət Sançar o zamanlar 'Tabutluq' deyilən hücrədə 14 ay nahaq yerə yatıbmiş. Fəqən, bu ağır günlər Nejdət Sançar hələki yüngül idi.

1960-cı ildə oğlu Afşini 16 yaşında itirəndən sonra Nejdət Sançar iflic oldu. 1962-ci ildə "Yeni İstanbul" qəzetində "Türk gəncliyi necə olmalıdır?" başlıqlı müsabiqə təşkil olunur. Həmin müsabiqə iki il davam etdi. Afşinin əmisi Hüseyin Nihal Atsız qardaşı oğlunun vaxtsız ölümünə görə "Afşinə ağıt" (yəni mərsiyə) başlıqlı bir şeir də həsr elədi...



Bu dərdlər Nejdət Sançarın səhhətinə öz ağır təsirini göstərmiş oldu. O, 1975-ci ildə dünyadan köçdü. Karacaahmet qəbiristanlığında torpağa tapşırıldı.

Nejdət xocanı şəxsən və yaxından tanımayanlar onu bir insan və fikir adamı olaraq seçki şəxsiyyətini, onun yazdığı yazılarda tapmağa çalışıcaqlar. O səbəbdən ki, Nejdət xoca öz həyatı və ömürlüyü ilə sevimli və həyəcan dolu yazı üslubu ilə tanınmış bir Türkçü idi. Onu tanımamaq sözün əsl mənasında günahdır.

Fikir mücadiləsində Sançar xoca çox yazılar yazdı, neçə-neçə kitab çap etdirdi. Həmin yazılardan bəziləri "Türkçülük üzərinə məqalələr" adı altında toplanıbdır. Onun fikrincə, fransız, ingilis, alman ziyalıları hər bir məsələyə öz pəncərələrindən baxdığı kimi Türk ziyalısı da həyata, dünyadakı hadisələrə məhz "Türk kimi", "Türkçü" gözüylə baxmalıdır. Yoxsa texnikanın və xəbərleşmənin xeyli kiçiltiyi bu dünyamızda bir sıra əcnəbi fikir cərəyanlarının və sözcülüyn zavallı bir oyuncağına çevrilə bilərik. Halbuki, kim olduğunu, kimin və ya nəyin adına haraya varacağını, dostunu-düşməni bilməyən bir kimsənin öz millətinə xeyir gətirməsi, yararlı olması get-gedə çətinləşir.

İqtisadiyyat nə qədər gərəkli olsa da, amma bilirik ki, iqtisadi məsələ inanc məsələsi deyil, sadəcə önəmli bir vasitədir. Köklü düşüncə tərzinə, təməl bir fikrə malik olmayanlar ola bilsin ki, önəmli bir vasitənin oyuncağı və yalnız iqtisadiyyatın əsirinə çevrilə bilər. Vasitəyə əsir olan insanın qayə və fikir yolunda dürüst düşünməsi çox vaxt mümkün olmur. Elə bu cəhətdən əvəzsiz Türkçü Nejdət Sançarı rəhmətlə anmalıyıq.